

LOKALE LØSNINGER

PÅ GLOBALE

PROBLEM

ARBEIDSPROGRAM KARMØY 2023-2027

FOR MENNESKER

OG MILJØ

miljøpartiet
de grønne

FOR ALLE FOR ALLTID

Miljøpartiet De grønne ønsker å skape et bærekraftig og medmenneskelig samfunn, hvor vi heller fokuserer på bedre livskvalitet enn økt materielt forbruk. Vi vil føre Karmøy inn i den fornybare tidsalderen og gjøre Karmøy til en klimanøytral og grønn kommune hvor det er lett å velge klimasmarte og miljøvennlige løsninger i hverdagen, både når det kommer til transport og energibruk. Vi vil skape livskraftige lokalsamfunn der mindre stress, forbruks- og prestasjonsjag gir mer rom for et rikere og bedre liv. Vi bygger politikken vår på tre grunnleggende solidaritetsprinsipper: Solidaritet med andre mennesker, solidaritet med fremtidige generasjoner og solidaritet med dyr og natur.

Bli bedre kjent med oss på:

 mdg.no/karmoy

 @MDGKarmoy

 @partiet

 @degronne

#foralleforalltid

VÅRE KJERNESAKER

- Vi vil at Karmøy kommune skal erklære klima- og naturkrise og innfører klimabudsjett som styrer mot klimanøytralitet slik at vi overholder Paris-avtalen. Kommunens klima- og miljøplan må tilpasses dette.
- Vi ønsker at Karmøy kommune skal bli arealneutral; all ny natur som tas i bruk skal erstattes med tilbakeføring av tilsvarende mengde av allerede nedbygde arealer.
- Vi vil bevare natur- og friluftsområdene i kommunen og unngå nedbygging av matjord.
- Vi vil bevare artsmangfoldet og unngå all bruk av miljøskadelige sprøytemidler.
- Vi vil slutte med unødvendig engangsplast, fase ut gummigranulat i kunstgressbaner og rydde opp i alle typer av plastforsøpling.
- Vi vil styrke kollektivtilbudet gjennom hyppigere avganger med buss mellom Karmøy og Haugesund og redusere prisene.
- Vi sier nei til bompenger som går til nye veier i uberørte områder, det være seg over dyrket mark, friluftsområder eller urørt natur.
- Vi sier ja til bompenger som går til å utbedre eksisterende veitraseer, samt bedre kollektivløsninger og andre tiltak som bedrer trafikksikkerheten til myke trafikanter.
- Vi vil at hele kommunen skal bli en del av sykkelsatsingen Haugesund-Karmøy og legge til rette for trygg ferdsel for myke trafikanter over Karmsund bro.
- Vi ønsker ikke omkjøringsvegen på Åkra og ønsker heller oppgradere og trafikksikre eksisterende veier i hele kommunen.
- Alle tiltak innen samferdsel må ha som krav at det ikke øker bruk av privatbil, det skal være nullvekst i billtrafikken i Karmøy.
- Vi vil ta vare på Karmøys særpreg med mange lokalsamfunn gjennom å skape fullverdige lokalmiljøer som er bra for både mennesker og miljø.

VÅRE KJERNESAKER

- Vi vil opprettholde et desentralisert og mangfoldig tilbud av barnehager. Kommunalt tilskudd til barnehagene må økes.
- Vi vil jobbe for økt fokus på psykisk helse i barnehage og skole.
- Vi vil at kommunen skal stimulere til bærekraftig innovasjon- og gründervirksomhet i samarbeid med lokalt næringsliv.
- Det innføres ordninger som gjør det enklere å spare energi, f. eks. tilskudd til varmepumper og solcelleanlegg.
- Vi vil ta i bruk alle egnede tak i kommunen til solenergi.
- Vi vil jobbe for et mer bærekraftig landbruk, bedre dyrevelferd og en tryggere økonomi for bønder.
- Vi vil jobbe for at alle skoler og barnehager har nok midler til å gi god og tilpasset opplæring.
- Vi vil innføre bilfrie soner rundt alle skoler og etablere flere bilfrie gater og torg.
- Vi vil redusere forskjeller og utenforskap i samfunnet, for å sikre alle et verdig liv.
- Vi vil at kommunen skal omplassere sine fondsplasseringer og andre investeringer fra fossile til fossilfrie virksomheter.

GRØNT NÆRINGS LIV

For å sikre arbeidsplassene i Karmøy kommune må vi bli med på det grønne skiftet og aktivt støtte nye grønne innovasjoner samtidig som vi tar vare på matfatet.

Vi vil:

- stimulere til bærekraftig innovasjon- og gründervirksomhet i samarbeid med lokalt næringsliv.
- støtte og legge til rette for bruk av fornybar energi, for eksempel bølge- sol- og vindkraft.
- at solcelleanlegg på takene blir obligatoriske på alle kommunale nybygg.
- at kommunen legger tilrette for bølgekraft og vindkraft på egnete områder som ikke medfører tap av natur. Vindkraft skal derfor aldri bygges i urørt natur.
- stimulere og gi støtte til energieffektive og miljøvennlige hus samt næringsbygg. Vi vil at alle nye passiv- eller plusshus skal fritas fra kommunale byggesaksgebyrer.
- innføre en årlig kommunal miljøkonferanse for med fokus på miljøteknologi, miljøsertifisering og grønne støtteordninger.
- stimulere til bærekraftig innovasjons- og gründervirksomhet i samarbeid med lokalt næringsliv.
- at kommunen skal bruke sin markedsrett til å stille strenge miljøkrav til leverandører av varer og tjenester til Karmøy kommune slik at miljøvennlige, miljøsertifiserte og lokale varer og tjenester prioriteres.
- legge til rette for bærekraftige og trygge arbeidsplasser slik at industrien i Karmøy ligger i forkant og blir en del av det grønne skiftet.
- legge til rette for et mer bærekraftig landbruk, bedre dyrevelferd og en tryggere økonomi for bønder.
- at alle enøk-tiltak, som f. eks. etablering av solceller på tak, fritas kommunale saksbehandlingsgebyrer.

GRØNN HELSE

Vi vil bidra til økt livskvalitet og ha fokus på forebyggende tiltak, psykisk helse og verdighet.

Vi vil:

- opprettholde legevakt på øydelen av Karmøy.
- at Karmøy kommune skal bli medlem av folkehelseorganisasjonen «Sunne kommuner».
- ta vare på Karmøys særpreg med mange lokalsamfunn gjennom å skape fullverdige lokalmiljøer som er bra for både mennesker og miljø.
- ha økt fokus på sosiale aktiviteter for eldre.
- styrke den fysiske og psykiske folkehelsen med å øke overføringene til frivilligheten, både til lokale idrettslag og andre som arbeider for å skape inkluderende samlingspunkt, som f. eks. turlag og ungdomsklubber.
- arbeide for et sunnere kosthold med mer økologisk og plantebasert mat samt kjøttfri dag i alle kommunale kantiner og tilbud om kjøttfri dag til beboere ved kommunale institusjoner.
- jobbe for belønningsordning til syklister og gående som jobbpendler.
- jobbe for langsiktig rusbehandling hvor ettervern er en inkludert del av behandlingen. Kommunen skal ha et eget etterverns-team som kan følge opp vedkommende. Personer i rusbehandling skal ha mulighet for lavterskel-arbeidstilbud som fortsetter i ettervernet, samt mulighet for bolig utenom rusmiljøet.
- redusere forskjeller og utenforskap i samfunnet, for å sikre alle et verdig liv.
- sikre et tverrfaglig og godt folkehelsearbeid.
- jobbe for at kommunen har kompetanse og ressurser til å ivareta oppgaver innen miljørettet helsevern.
- jobbe for at alle innbyggere har tilgang til gode turområder i sitt nærmiljø.
- jobbe for å sikre innbyggerne en god fastlegeordning.
- jobbe for å sikre alle innbyggere lik tilgang til helsetjenester.

GRØNN OPPVEKST

Barn og unge skal ha mulighet til å få gode oppvekstvilkår i sitt nærområde, også gjennom barnehage og skole. Vi vil styrke det forebyggende arbeidet for barn og unge gjennom satsing på psykisk helse.

Vi vil:

- øke støtte til etablering av ungdomsklubber.
- at det skal bli mer naturopplevelser i skolehverdagen, for å skape glede og respekt for naturen.
- at alle skoler skal være med på strandrydding.
- se en etablering av nye skoler på Kolnes, Åkra og Vea.
- ha leksefri skole fra 1. - 7. klasse.
- øke overføringene til skolen slik at det forebyggende arbeidet for psykisk helse for ungdom kan styrkes gjennom helsesøster og sosiallærer.
- opprettholde en desentralisert skolestruktur slik at skolene ligger der elevene bor.
- jobbe for at alle skoler og barnehager har nok midler til å gi god og tilpasset opplæring.
- gi barnehager og skoler mulighet for kjøkkenhager.
- ha økt fokus på psykisk helse i barnehage og skole.
- at bemanningsnormen skal oppfylles i alle barnehager i Karmøy kommune.
- se økte tilskudd til barnehagene for å sikre at barnehagene er gode for barn og ansatte.
- at kommunen skal bruke årsmelding ved beregning av tilskudd til barnehagene, slik at barnehagene får økt handlingsrom.
- opprettholde et desentralisert og mangfoldig tilbud av barnehager. Kommunalt tilskudd til barnehagene må økes.
- innføre skolefrukt i 1-7. trinn i karmøyskolen. I tillegg ønsker vi forsøk med et gratis varmt måltid per dag der skolens fasiliteter ligger til rette for det.

GRØNN SAMFERDSEL

Miljøbelastningene ved transport må reduseres, samtidig som vi vil legge til rette for økt fremkommelighet for alle i kommunen.

Vi:

- vil styrke kollektivtilbudet og redusere prisene. Vi ønsker et forsøk med timinuttersavganger i rushtiden med buss mellom byene på Karmøy og Haugesund.
- vil si nei til bompenger som går til nye veier i uberørte områder, det være seg over dyrket mark, friluftsområder eller urørt natur.
- vil si ja til bompenger som går til å utbedre eksisterende veitraseer, samt bedre kollektivløsninger og andre tiltak som bedrer trafiksikkerheten til myke trafikanter.
- vil at Karmsund bro tilrettelegges også for syklister og gående.
- vil innføre bilfrie soner rundt alle skoler og etablere flere bilfrie gater og torg.
- ønsker ikke omkjøringsvegen på Åkra og vil heller oppgradere og trafiksikre eksisterende veier i hele kommunen.
- vil at alle tiltak innen samferdsel må ha som krav at det ikke øker bruk av privatbil, det skal være nullvekst i biltrafikken i Karmøy.
- vil at Karmøy dobblar andelen kilometer kommunal vei tilrettelagt for syklende for å komme på høyde med gjennomsnittet for landet.
- ønsker en forsøksperiode med gratis buss og subsidiering av bussbilletter for alle og andre tiltak som kan stimulere til økt bruk av kollektivtilbudet.
- vil at tilskuddsordningen ved kjøp av el-sykkel videreføres.

GRØNN KULTUR

Vi vil bidra til et kreativt og engasjert kulturliv med stort mangfold og bredde.

Vi vil:

- at miljø vektlegges ved planlegging av ulike kulturprosjekter.
- legge til rette for mer aktivitet på kommunens museer og bibliotek.
- tilrettelegge for bedre tilgjengelighet til natur- og kulturområder.
- videreføre dagens ordning med aktivitetskort.
- styrke låneordningen for gratis leie av sport- og friluftsutstyr til barn og unge.
- at det vedtatte kulturhuset i Kopervik realiseres innen 2027.
- styrke frivilligheten i Karmøy kommune slik at frivillige organisasjoner og privatpersoner kan søke om midler til gjennomføring av miljøtiltak i kommunen.
- at det etableres nye og forbedrede støtteordninger til bevaring av bygg med kulturhistorisk verdi.

GRØNN AREALPOLITIKK

Vi vil ha en bærekraftig kommune med attraktive grønne møteplasser som bidrar til økt fysisk aktivitet og høyere livskvalitet samt mer delaktighet i kommunen.

Vi vil:

- at hensyn til natur og miljø må stå sterkt i all arealplanlegging. Vi ønsker at det gis færre dispensasjoner og at Karmøy følger de regler og planer som er vedtatt lokalt og nasjonalt.
- ha en plan for å redusere lukt- og støvforurensing på Husøy.
- at det blir anlagt blomsterenger langs egnete veier og på egnete områder i kommunen.
- at det tilrettelegges for turopplevelser i nærmiljøet.
- at kommunen arbeider aktivt for å unngå gjengroing av kystlynghei, for eksempel ved kontrollert lyngbrenning.
- styrke arbeidet med å hindre spredning av svartlistede arter for å ivareta biologisk mangfold og kulturlandskap ved at det utarbeides en plan for bekjempelse av svartlistede arter.
- jobbe for et sterkere jord- og strandsonevern.
- bedre vedlikehold av kommunens parker og uterom, i samarbeid med frivillige organisasjoner, for tilrettelegging av aktiviteter og sosialt samvær.
- innføre bilfrie soner rundt alle skoler og etablere flere bilfrie gater og torg.
- sikre biologisk mangfold og hindre videre tap av natur. Karmøy kommune må bli arealneutral; all ny natur som tas i bruk skal erstattes med tilbakeføring av tilsvarende mengde av allerede nedbygde arealer.

GRØNN KOMMUNE

Vårt mål er at Karmøy skal bli en klimanøytral kommune. Den kommunale driften må legges om slik at den raskest mulig blir miljø- og klimanøytral. Dette gir også en god langsiktig økonomi for kommunen.

Vi vil:

- at Karmøy kommune skal erklære klima- og naturkrise og innfører klimabudsjett som styrer mot klimanøytralitet slik at vi overholder Paris-avtalen. Kommunens klima- og miljøplan må tilpasses dette. Dette innebærer:
 - at kommunen har et eget klimabudsjett fra 2024 med konkrete tiltak og ansvarsfordeling som styringsdokument på lik linje med budsjett og økonomiplan.
 - at klimakonsekvensene skal vurderes i alle relevante saker til politisk behandling.
 - at det utarbeides en klimastrategi for kommunens eierskap.
 - at klimarisiko og -muligheter vurderes i styrende dokumenter for kommunens fondsplasseringer og andre investeringer.
 - at alle fossile utslipp fra egen virksomhet fjernes innen 2025.
- innføre Karmøy kommunes miljøpris til bedrifter eller enkeltpersoner som utmerker seg med å bidra til miljøarbeidet i Karmøy kommune.
- ha fortgang av planering av kloakknett på Karmøy slik at utslipp av urensset kloakk til sjøen kan elimineres. Det må ikke gis nye utslippstillatelser for urensset kloakk.
- ha fritak for saksbehandlingsgebyrer for alle søknadspliktige enøk-tiltak.

GRØNN KOMMUNE

- at alle nye kommunale bygg skal være passivhus, og ha enten grønne tak eller solkraft.
- ta i bruk alle egnede tak i kommunen til solenergi.
- jobbe for mer offensive ENØK- tiltak i alle kommunale bygg.
- at kommunen skal erstatte sine bensin- og dieseldrevne kjøretøy med utslippsfrie kjøretøy.
- unngå all bruk av miljøskadelige sprøytemidler, heller bruke damp eller andre miljøvennlige midler.
- at kommunen oppdaterer miljøstatus for Karmsundet. I store deler av karmsundet er det i dag fangstforbud for skjell og skalldyr basert på en utdatert miljøundersøkelse.
- slutte med unødvendig engangsplast, fase ut gummigranulat i kunstgressbaner og rydde opp i alle typer av plastforsøpling.
- legge tilrette for resirkulering og innføre kildesortering i kommunen.
- at Borgaredalen miljøpark blir finansiert over kommunale avgifter samt en ordning for gjenbruk (for eksempel bruktbbutikk) på lik linje med Haugaland Interkommunale Miljøverk.
- innføre tilskuddsordning for tøybleier.
- at kommunen skal legge til rette for flere ladestasjoner for elbiler på egnede plasser.

GRØNN DYREVELFERD

Alle dyr har egenverdi og skal behandles med verdighet og respekt.

Vi vil:

- styrke dyrevelferden i Karmøy, og øke tilskudd til frivillige organisasjoner som jobber med dyr.
- gi støtte til kastrering/sterilisering av katter som ferdes fritt utendørs.
- gi behovsprøvd støtte til «chipping» av kjæledyr.
- gi behovsprøvd støtte til avliving av kjæledyr hos veterinær, mangel på penger bør ikke være grunn til inhuman avliving av kjæledyr.
- støtte lokale sentre og organisasjoner for hjemløse dyr.
- jobbe for at alle oppdrettsanlegg skal ha null rømninger, null utslipp og null ressurser på avveie.
- at Karmøy kommune skal bruke sin eierinnflytelse til å påvirke Haugaland Kraft til å gjøre tiltak for å hindre hubrodød på utvalgte og viktige linjer i hubrotterritorier.
- opprette hummerreservat for å beskytte og øke bestanden.
- fremme tiltak mot spøkelsesgarn og spøkelsesteiner.